

عوامل ناتوان کننده تهدیدها و فرصت ها

*دکتر حسینعلی اتحادی، مهندس علی فرامرزی فر

مقدمه: عوامل ناتوان کننده در مقوله نظامی به ترکیباتی گفته می شود که بتوانند در اجرای وظائف نظامی رزمنده اختلال ایجاد و موجب سلب توانایی فرد بطور موقت شوند.. از بعد نظامی دستیابی به یک سلاح غیر کشنده و جایگزینی آن با سلاحهای شیمیایی متعارف می تواند نتایج بسیار مهم و قابل توجهی را بدنبال داشته باشد. قدمت استفاده از این عوامل با شناسایی اثرات سمی و دارویی گیاهان و مواد بیولوژیک همراه بوده و به مدتها قبل از میلاد مسیح بر می گردد. با توجه به حساسیت مجامع جهانی در خصوص استفاده از سلاحهای کشتار جمعی، اندیشه تحقیق و تولید مواد شیمیایی که بتوانند موجب ناتوانیهای موقتی شوند، قوت گرفته و با عنایت به پیشرفت روزافزون علوم و تکنولوژی، امکان تولید و استفاده از اینگونه سلاحها بسیار زیاد می باشد.

بحث: عوامل ناتوان کننده شیمیایی به چهار گروه اصلی محرک، تضعیف کننده، توهم زا و گیج کننده تقسیم می شوند. این داروها

بسادگی از سد خونی - مغزی عبور نموده و اثرات قابل توجه خود را روی سیستم عصبی مرکزی ایجاد می نمایند که باعث اختلال در فعالیتهای نظیر قدرت توجه و تمرکز، جهت یابی، قوه ادراک، حافظه، قدرت متحرک و فعالیت، قدرت تعقل و قوه تصمیم گیری و قضاوت می باشد. نکته قابل توجه آن است که مقدار ماده لازم جهت بروز اختلال در فعالیتهای فوق بسیار کمتر از دوز کشنده آن است.

نتیجه گیری: احتمال استفاده از عوامل ناتوان کننده در جنگ های آتی بسیار زیاد می باشد. شناسایی عوامل مورد تهدید و تدوین راههای مقابله با مسمومیت این عوامل، ضروری بوده و می تواند در افزایش توانمندی دفاعی نیروهای مسلح موثر باشد.

کلمات کلیدی: عوامل ناتوان کننده، تهدید، نظامی، افزایش توانمندی